

CSEENDBŐL SZÜLETŐ TŰZ

Robert SARAH–Nicolas DIAT: *Isten vagy a semmi – Beszélgetés a hitről.*

Fordította BARSZ Balázs OFM, Szent István Társulat, Budapest, 2018. (3. kiadás)

264 oldal, 2600 Ft

Robert SARAH–Nicolas DIAT: *A csönd ereje – A zaj diktatúrájával szemben.*

Fordította BARSZ Balázs OFM, Szent István Társulat, Budapest, 2018.

384 oldal, 2800 Ft

Szünet nélkül áradó zajok és képek, lebilincselő izgalmak közepette tartunk a semmi felé. Életünkben a szinte kezelhetetlenül hatalmas (áru)bőség megjelenésével eltűnt a tekintély, szélsőséges relativizmus tombol szinte mindenütt: nem tudjuk, hova nyúlunk a könyvplázában, kire hallgassunk az osztályteremben, kinek higgyünk a politikában. A „nemek forradalma” által kikezdett fogalmaink előbb elbizonytalanodnak, avégletekig„problematizálódnak”, majd üressé válnak; a férfi és a nő (vagyis az ember) jelentése-valósága lassan feloldódik a 71+ féle „szabadon választható” nemi identitás elbűvölő, örülettel határos szabadságban. Ugyanakkor minden közönségessé és kicsinyessé is válik – nincs többé titok sem. A konzervatív(abb) vérűek kis körei egyelőre tartják magukat, jóllehet olykor már maguk sem tudják, hogy egészen pontosan miért; a forradalmiballiberális szöszörnyetegek halkán „alászálltak”, és immár a fénylő katedráktól messze távol, mellbevágó természetességgel fogadtatják el magukat – mintegy a levegőn át terjednek. Aki mindezek ellenére jóról és rosszról, igazságról, szépről, netán szentről (tehát bármilyen értelemben vett határról, elválasztásról) beszél, az ostobának vagy érzéketlennek, rosszabb esetben fasisztának, reakciónak bélyegeztetik. Úgy tűnik, a szólásszabadság korában egyre nagyobb és nagyobb bátorságra van szükség a megszólaláshoz.

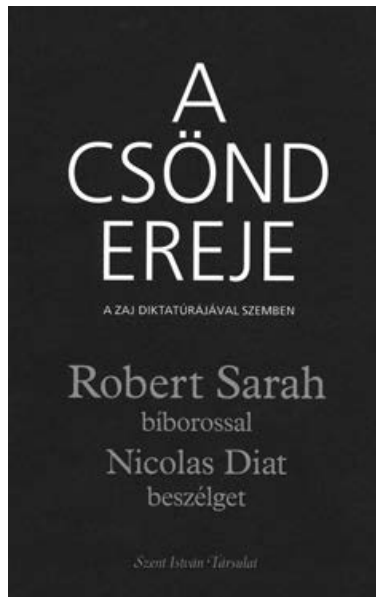
Sarah bíboros azonban igen bátor ember – „bátor és őszinte”, ahogyan kitartó kérdezője és barátja, Nicolas Diat mondja. „A Nyugat ma úgy él, mintha Isten nem létezne. Hogyan tudtak ennyire elszakadni

az ősi keresztény és lelki hagyományokkal rendelkező országok saját gyökereiktől?” – merül fel a kérdés. „Az ateizmus főként az európai ember felfokozott individualizmusából ered. Az istenségnek tekintett individuum egyre több autonómiára és abszolút függetlenségre vágyva hajlik Isten feledésére. Erkölcsi síkon az abszolút szabadságnak ez a keveréke magában foglalja az erkölcsi törvények és alapelvek fokozatos meg-

különböztetés nélküli elvetését. Az individualista univerzum egyedül a személyre koncentráva nem enged meg semmiféle korlátozást. Ettől kezdve Istent úgy tekinti, mint aki akadályokat létesít, hogy az akaratot gúzsba kösse és törvényeket kényszerítsen rá. Isten az autonómia és a szabadság ellenségévé válik” – hangzik a válasz.

Az ember (állítólagos) hült helyén születő ellen-„új ember” kvázitotális szabadságát hirdető/generáló, az újabb és újabb „testetöltések” „jó pásztoraként” fellépő posztmodern szemlélet(ek) jeles képviselői sajnos „az ellenállás utolsó bástyáját” (Athanasius Schneider) sem kímélik. Elvileg intelligens hívek, nagynevű egyetemeken oktató ka-

tolikus teológusok, sőt olykor papok és püspökök is éjt nappallá téve fáradoznak azon, hogy az egyház hivatalos (mert milyen másmilyen?) tanításával gyakorlatilag tökéletesen kibékíthetetlen elképzeléseket valamiképpen az egyház keretein belül is meghonosítsák. A legnagyobb (közel 450 ezer tagot számláló) németországi katolikus nőszövetség – Jézus Krisztus helyett a német alkotmányra és az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozatára hivatkozva – a nők pappá szentelésének „kinyitását” követeli; némelyek szentmisét mutatnak be a Pride

nevű (direkte egyházellenes akcióknak és performanszoknak is teret adó) meglepő felvonulás tiszteletére; mások „LMBTQ-szettek”-ről, a „Dávid és Jonatán közötti homoszexuális kapcsolatról”, „baloldali Szűz Máriáról”, aztán „önvédelmi szentírásstudományról” és hasonlókról beszélnek. „Irgalmatlan nyitottságukkal” a szemünk láttára, tégláról-téglára bontanák le az irgalmasság egyházát. Mint Sarah bíboros írja: „Nem győzők hálát adni a jó és szent papokért, akik nemes lelkűen egész életüket Isten országának szentelik. Ám lankadatlanul leleplezem azokat, akik hűtlenek pappá szentelésükkor tett ígéreteikhez.

Folyton-folyvást beszélnek, hogy ismertté váljanak vagy személyes meglátásukat erőltessék mind teológiai, mind pasztorális szinten. Ezek a klerikusok ugyanazokat a banális dolgokat ismétlik. Képtelen lennének kijelenteni, hogy Isten lakozik bennük. Ki érzi belső világuk tiszta megnyilatkozását, mint olyan forrást, amely isteni mélységekből fakad? Ők azonban beszélnek, és a média szívesen hallgatja őket, hogy aztán az ostobaságaikat visszahangozza, különösen ha az új poszthumanista ideológiáknak kedvezően nyilatkoznak, a szexualitásról, a családról és a házasságról. [...] Egyes teológusok elbizakodottsága és arroganciája odáig fajul, hogy személyes véleményt alkotnak, amely nehezen összeegyeztethető a Kinyilatkoztatással, a hagyománnyal, az Egyház több száz éves Tanítóhivatalával és Krisztus tanításával. Így aztán a média zajának óriási segítségével Isten gondolatának tagadásáig jutnak.”

Robert Sarah bíboros gyakran tesz politikai rendűnek tűnő – valójában azonban a józan tisztázás, a „mentális romeltakarítás”, és így végsősoron a csöndesedés, az istenszomjúság ébresztgetése jegyében álló nyilatkozatokat. Ami azt illeti, a hazai jobboldali/konzervatív sajtó is nagy előszeregettel idézi, emlegeti. (A finoman szólva is problémás „jobboldali bíboros” kifejezést – hála az égnek – többnyire szerencsésen elkerülve.) Az Európat érintő tömeges migráció uniós (félre)kezeléséről szólva például nemrég határozottan kijelentette: „Amennyiben a Nyugat tovább halad a mostani végzetes úton, úgy a születések visszaesése miatt egyszerűen

el fog tűnni, helyét pedig elfoglalják az érkező idegenek, mint ahogy egykor Rómát is megszállták a barbárok.” A 2017-es lengyelországi Európa Christi konferencia hallgatói előtt pedig így fogalmazott: „Először és elsősorban lengyelek és katolikusok vagytok, csak aztán európaiak. Nem szabad feláldoznotok ezt a két identitást annak a technokrata Európának az oltárán, amely nem ismer hazát. Ez a jelenkori vágy, hogy globalizáljuk a világot, és megszabaduljunk a megkülönböztető jegyekkel bíró nemzetektől, tiszta örökség. A brüsszeli Bizottság csak arra gondol, hogy a szabad piacot építse a nagy pénzügyi hatalmak szolgálatában.”

A gyógyuláshoz lefelől szűkös, az átható csöndre volna szükség.

„Vannak rendkívüli találkozások, amelyek megváltoztatják bizonyos nézeteinket. A Robert Sarah bíborossal való találkozás ilyen volt. Nincs »előtte vagy utána«, hanem a bizonyosság, hogy Isten emberével találkoztam” – írja Nicolas Diat. Az előttünk lévő két kötet legfőbb tétje ez: sikerül-e megéreznünk valamit Isten emberéből, abból a csöndből, ahonnan érkezik – hogy aztán mi magunk is megtalálhassuk az oda vezető utat? Isten egyszerűen hív bennünket az egyetlen csöndbe, „az ég gyengédségével” szüntelenül szólít minket („Jöjjetek énhozzám mindnyájan!” [Mt 11,28]) – mi azonban hallatlanul bonyolultak vagyunk. Egyetlen határozott lépéssel Isten elé állni, azonnal engedni Neki – lehetetlenségével kínzó különös emlék csupán, hisz’ mostanra a reflexeink világába épült mindaz, ami csak eltávolíthat bennünket Tőle. Néha egészen úgy tűnik, hogy már a különféle zaj- és képtörmelékek pusztá elmozdításához – voltaképpen az előkészítés előkészítéséhez – is évtizednyi munkára volna szükség.

Az mindenestre biztos, hogy Robert Sarah magyarul megjelent művei (Barsi Balázs atya érzékeny fordításainak is köszönhetően) a legnagyobb lelki könyvek hatásával rendelkeznek: a kisebb eltávolításokat, lecsúszásokat olykor egyetlen rövidke bekezdésükkel képesek kiküszöbölni bennünk.

Nagyon sokszor, hosszan és sokféleképpen kell hallgatnunk a csöndből érkezőket.

KEMENES TAMÁS

